

Sygn. akt II K 462/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Łęborku II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca SSR Aleksandra Szumińska

Protokolant Magdalena Szablińska

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Łęborku Marzeny Baluk

po rozpoznaniu dnia 10 grudnia 2015 r. sprawy karnej

M. C. (1) (C.) z domu L., ur. (...)w m. K., c. R. i H. z domu D.

oskarżonej o to, że:

w okresie co najmniej od 31 sierpnia 2011 roku do 22 maja 2015r. w N.jako właścicielka budynku mieszkalnego numer (...) nie dopełniła obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym i estetycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami budowlanymi, dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa konstrukcji i możliwości utrzymania właściwego stanu technicznego,

tj. o czyn z art. 90 ustawy z dnia 7 lipca 1994 prawo budowlane

1. ustala, że oskarżona **M. C. (1)** dopuściła się zarzucanego jej czynu, polegającego na tym, że w okresie co najmniej od 31 sierpnia 2011 roku do 22 maja 2015r. w N.jako właścicielka budynku mieszkalnego numer (...)nie dopełniła obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym i estetycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami budowlanymi, dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa konstrukcji i możliwości utrzymania właściwego stanu technicznego, przy czym zły stan techniczny budynku mieszkalnego może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi i bezpieczeństwa mienia, to jest przestępstwa z art. 91a ustawy z dnia 7 lipca 1994 prawo budowlane i z mocy art. 66 §1 i §2 kk i 67 § 1 kk **postępowanie karne wobec niej warunkowo umarza na okres próby roku;**

2. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w L.na rzecz adw. M. Ż. kwotę **442,80 zł** (czteryście czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu;

3. zwalnia oskarżoną od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu.

Sygn. akt II K 462/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 sierpnia 2004 roku małżeństwo S. i M. C. (1) w oparciu o notarialną umowę sprzedaży stali się właścicielami zabudowanej działki nr (...), położonej w N.15 gm. C. D..

W dniu 02 września 2011 roku do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w B. wpłynęło pismo od Wójta Gminy C. D. z dnia 31 sierpnia 2011 roku o nr GI. (...). (...).AW, informujące o złym stanie technicznym budynku mieszkalnego w Nożynie 15.

W związku z otrzymaną informacją Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w B. wszczął postępowanie administracyjne w tej sprawie. W dniu 09 września 2011 roku inspektorzy (...) w B. przeprowadzili kontrolę podczas której ustalili, że budynek mieszkalny zlokalizowany na działce o nr (...) znajduje się w złym stanie technicznym i stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego. Na zewnętrznych ścianach budynku oraz ścianach szczytowych występowały spękania, przy czym część ściany szczytowej w ogóle nie była związana z konstrukcją dachu. Kontrola wykazała również zły stan techniczny dachu, który był nieszczelny na całej długości budynku. Na poddaszu występowały zmuszające deski, a w pokoju nie było sufitu. Stwierdzono brak krokwi, która zgniła i uległa złamaniu. W jej miejsce wykonane zostały prowizoryczne krowie i deskowanie, które obito papą. Nadto konstrukcja dachu była obniżona, z widocznym na połaci dachowej dużym ugięciem krokwi i luźnych dachówki. W środku budynku inspektorzy stwierdzili również znaczne ugięcie stropu, który był popękany, a w łazience i kuchni widoczne były zacieki.

W konsekwencji organ przeprowadzający kontrolę ocenił stan techniczny budynku jako zły i mogący spowodować potencjalne zagrożenia życia lub zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa mienia. Nadto stwierdził, że zastany stan techniczny budynku mieszkalnego oraz niesprzyjające warunki atmosferyczne wpływające na obiekt stanowiły bezpośrednie zagrożenie jego zawalenia.

W oparciu o wyniki postępowania administracyjnego Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w B. w dniu 12 września 2011r. wydał decyzję nr (...) nakazującą właścicielce M. C. (1) (S. C. zmarł) opuszczenie budynku mieszkalnego położonego w N.(...)z osobami tam przebywającymi.

Mimo, że stan techniczny obiektu budowlanego groził zawaleniem właścicielka M. C. (1) nie zastosowała się do nakazu wynikającego z powyższej decyzji i nie opuściła budynku. Z uwagi na brak środków finansowych nie dokonała również wymaganych prac remontowych.

Informację o złym stanie technicznym powyższego budynku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w B. otrzymał również od funkcjonariuszy KPP w B. – PP w C. D., którzy w dniu 17 stycznia 2015r. byli w N.na interwencji, jak również od syna M. M. C..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: częściowo wyjaśnień oskarżonej **M. C. (1)** (k. 49-49v), zeznań **P. Z.** (k.44v), pisma Wójta C. D. z dnia 31.08.2011r. (k.3-5), pisma (...) z dnia 05.10.2011r. i 27.01.2015r. (k.10-11,14), prośby KPP w B. – PP w C. D. (k.13), pisma M. C. (2) (k.12), decyzji (...) w B. z dnia 12.09.2011r. (k.17-19), protokołu kontroli obiektu budowlanego (k.20), szkicu sytuacyjnego wraz z dokumentacją fotograficzną (k.21-27), protokołu oględzin budynku mieszkalnego (...) wraz z dokumentacją fotograficzną (k.35-42) i wypisu z księgi wieczystej (k.45-46).

Sąd zważył, co następuje:

Oskarżona **M. C. (1)** nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej przestępstwa, aby będąc właścicielem budynku mieszkalnego, nie dopełniła obowiązku utrzymania obiektu w należytym stanie technicznym i estetycznym, dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej. Podniosła, że zamieszkiwała w budynku nr (...) w N. od 1973 roku, który początkowo dzierżawiła od Gminy C. D., zaś w dniu 24 października 2007r. wraz z mężem stali jego właścicielami. Z jej wyjaśnień wynika, że budynek mieszkalny w chwili zakupu znajdował się w złym stanie technicznym, gdyż konstrukcja dachu była uszkodzona i brakowało dachówek, o czym informowała Gminę C. D. jako dzierżawca, prosząc o remont budynku, jednak ówczesny wójt W. G. odpowiedział, że nie posiada funduszy, jednocześnie zaproponował zakup nieruchomości, na co przystała. Oskarżona zaznaczyła, że powodem braku podjęcia prac remontowych była zła sytuacja finansowa, gdyż od około trzech lat, tj.

po śmierci męża, utrzymuje się z niewysokiej emerytury i nie było jej stać na wyremontowanie domu. Wskazała, że posiadane środki finansowe starczą jej jedynie na zakup żywności i leków (k.49-49v).

W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonej nieprzynajmniej do winy są niejasne, nielogiczne i wewnętrznie sprzeczne i jako takie nie zasługują na wiarę. Stanowią one przyjętą przez oskarżoną linię obrony zmierzającą do uchronienia jej od ponoszenia odpowiedzialności karnej. Wskazać bowiem należy, że choć oskarżona początkowo zaprzeczała swojemu sprawstwu, to jednak w dalszej części wyjaśnień w istocie potwierdziła, że stanowiący jej własność budynek znajduje się w złym stanie technicznym, w tym że konstrukcja dachu jest uszkodzona. Zatem, mimo iż oskarżona negowała popełnienie zarzucanego jej czynu, to faktycznie przyznała, że poczynione w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego ustalenia, co do stanu technicznego budynku odpowiadały rzeczywistości. Oskarżona winnego za powyższą sytuację upatrywała błędnie w organach Gminy C. D., wskazując, że zwracała się do wójta gminy o pomoc w wyremontowaniu budynku. Wskazać jednak należy, że ustawa Prawo budowlane obowiązkowo w zakresie utrzymania obiektu budowlanego w należyłym stanie technicznym nakłada na obecnego właściciela nieruchomości. Zatem bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonej ma fakt, że już w chwili nabycia, dom wymagał remontu. Jak wynika z wyjaśnień oskarżonej, w chwili zakupu doskonale zdawała sobie sprawę ze stanu technicznego budynku, tym bardziej, że wcześniej w domu tym mieszkała jako dzierżawca, dlatego wiedziała jakie prace remontowe należy wykonać. Wprawdzie oskarżona znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, jak i życiowej z racji wykrytego u niej guza nerki prawej, jednakże nie znosi to ciężącego na niej obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyłym stanie technicznym i estetycznym.

Z akt sprawy wynika, że oskarżona była obecna podczas kontroli obiektu budowlanego przeprowadzonej przez Inspektorów (...) w B. w dniu 09 września 2011 roku i osobiście odebrała decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 12 września 2011 roku. Zatem już wówczas było jej wiadomym, że ze względu na stan techniczny obiektu grożący zawaleniem i zagrażający bezpieczeństwu przebywających tam ludzi, nakazano jej opróżnienie budynku położonego w N(...). Mimo to nie podjęła się wykonywania prac remontowych, jak również nie opuściła lokalu, będąc pouczone, że przysługuje jej prawo do lokalu zamiennego, a obowiązek dostarczenia lokalu spoczywa na gminie.

Okoliczności dotyczące prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie stanu technicznego budynku mieszkalnego będącego własnością oskarżonej przedstawił Inspektor Nadzoru Budowlanego **P. Z.** (k.44v). Świadek zeznała, że informację o złym stanie technicznym budynku nr (...) w N. Inspekcja Nadzoru Budowlanego otrzymała w dniu 2 września 2011 roku od Wójta Gminy C. D. i na skutek powyższego zawiadomienia w dniu 9 września 2011 r. została przeprowadzona kontrola, podczas której potwierdzono, że stan budynku jest zły oraz może spowodować potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, jak również dla bezpieczeństwa mienia. Właścicielka – jak podała świadek – tłumaczyła, że nie jest w stanie wyremontować domu ze względu na brak środków finansowych i zły stan zdrowia. Świadek podniosła, z uwagi na to, że budynek nie nadawał się do użytkowania, nakazano M. C. (1) jego opuszczenie. Z zeznań świadka wynika także, że w 2015 roku wpłynęło do (...) pismo syna oskarżonej - M. C. (2), który wyrażał chęć przeprowadzenia remontu domu.

Zdaniem Sądu świadek zeznawał jasno, logicznie i rzeczowo, zrozumiale, obszernie tłumacząc poczynione w toku kontroli obiektu budowlanego ustalenia, jak również szczegóły postępowania administracyjnego. Powyższe zeznania zasługują na wiarę, jak również przyjęć należy, że kontrola została przeprowadzona w sposób rzetelny, fachowy i obiektywny, a stwierdzone w jej toku ustalenia znajdują odzwierciedlenie w rzeczywistości.

Zeznania powyższego świadka znajdują potwierdzenie w dokumentacji dotyczącej prowadzonego wobec oskarżonej M. C. (1) postępowania administracyjnego i przeprowadzonej w jego ramach kontroli: tj. w piśmie Wójta C. D. z dnia 31.08.2011r. (k.3-5), piśmie (...) z dnia 05.10.2011r. i 27.01.2015r. (k.10-11,14), prośbie KPP w B. – PP w C. D. (k.13), piśmie M. C. (2) (k.12), decyzji (...) w B. z dnia 12.09.2011r. (k.17-19), protokole kontroli obiektu budowlanego (k.20) oraz szkicu sytuacyjnego wraz z dokumentacją fotograficzną (k.21-27).

Zarówno forma sporządzenia powyższych dokumentów, jak i ich treść nie budzą żadnych zastrzeżeń i jako takie zasługują na wiarę.

Dokumentacja związana z postępowaniem administracyjnym prowadzonym przez (...) w B. koresponduje również z treścią **protokołu oględzin budynku i dokumentacją fotograficzną** (k.35-46), które w sposób jasny i klarowny ukazują zły stan techniczny i estetyczny obiektu budowlanego należącego do oskarżonej.

Wiedzę w zakresie uprawnień właścicielskich do budynku usytuowanego w N.(...)Sąd powziął w oparciu o w pełni wiarygodny dokument w postaci **wypisu z księgi wieczystej** (k.45-46).

Uwzględniając powyższe dowody i dokonaną ich ocenę Sąd doszedł do przekonania, że oskarżona M. C. (1) dopuściła się czynu polegającego na tym, że w okresie co najmniej od 31 sierpnia 2011 roku do 22 maja 2015r. w N.jako właścicielka budynku mieszkalnego numer (...) nie dopełniła obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym i estetycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami budowlanymi, dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa konstrukcji i możliwości utrzymania właściwego stanu technicznego, przy czym zły stan techniczny budynku mieszkalnego może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi i bezpieczeństwa mienia.

Tym samym popełniła czyn, wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 91a ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane.

Wskazać należy, że w akcie oskarżenia zastosowano błędną kwalifikację prawną czynu, gdyż za przestępstwo z art. 90 ustawy Prawo budowlane odpowiada ten, kto w przypadkach określonych w art. 48, art. 49b, art. 50 ust. 1 pkt 1 lub art. 50 ust. 1 pkt 2, wykonuje roboty budowlane. Zatem uregulowanie to odnosi się do tzw. samowoli budowlanej, polegającej między innymi na budowaniu lub wybudowaniu obiektu budowlanego lub jego części bez wymaganego pozwolenia na budowę lub bez zgłoszenia, lub mimo sprzeciwu właściwego organu. Dobrem chronionym w tym przepisie jest ład budowlany, bezpieczeństwo ludzi i mienia oraz właściwe warunki zdrowotne i użytkowe dla środowiska. Istotne jest, że adresatem decyzji wydawanych na podstawie art. 48, 49b i 51 ust. 1 pkt 1 i 2 jest wyłącznie inwestor, lecz w orzecznictwie wskazuje się, że postępowanie karne prowadzone na podstawie art. 90 tej ustawy może mieć o wiele szerszy zasięg, gdyż może być prowadzone nie tylko przeciwko inwestorowi, ale także innym osobom, które uczestniczyły w popełnieniu przestępstwa.

Z kolei przepis art. 91a w/w ustawy odnosi się wyłącznie do fazy użytkowania obiektu budowlanego i nie ingeruje w założenia konstrukcyjne obowiązującej ustawy, w szczególności w zakresie przebiegu procesu inwestycyjno-budowlanego, a ma na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa użytkowania obiektów budowlanych.

Stosownie do treści art. 91 a ustawy Prawo budowlane karze podlega ten, kto nie spełnia, określonego w art. 61, obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym, użytkuje obiekt w sposób niezgodny z przepisami lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego. Przepis ten wskazuje zatem sankcję karną za naruszenie normy z art. 61 w/w ustawy, który w pkt 1 nakłada na właściciela i zarządcę obiektu budowlanego obowiązek utrzymywania i użytkowania obiektu zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2. Są oni zatem obowiązani do użytkowania obiektu budowlanego w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywania w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1-7.

Ponadto, w myśl art. 61 pkt 2 powyżej ustawy, właściciel i zarządca obiektu budowlanego mają obowiązek zapewnienia, dochowując należytej staranności, bezpiecznego użytkowania obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu

budowlanego lub bezpośrednio zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że bezsprzeczne zaniechanie wykonywania powyższych obowiązków, skutkowało złym stanem technicznym i estetycznym obiektu budowlanego. Jednocześnie Sąd uzupełnił opis czynu zarzucanego oskarżonej, wskazując, że zły stan techniczny budynku mieszkalnego może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi i bezpieczeństwa mienia, co jednoznacznie wynika z treści decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w B. z dnia 12.09.2015r.

Przechodząc do rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej oskarżonej Sąd miał na względzie to, że zgodnie z wolą ustawodawcy przestępstwo z art. 91a ustawy z dnia 7 lipca 1994 prawo budowlane jest zagrożone karą grzywny nie mniejszej niż 100 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku, a zatem możliwe jest zastosowanie wobec sprawcy tego czynu zabronionego środka probacyjnego jakim jest warunkowe umorzenie postępowania karnego.

W przedmiotowej sprawie stopień społecznej szkodliwości czynu i wina oskarżonej nie są znaczne. Za nieznacznym stopniem społecznej szkodliwości czynu przemawiają zarówno okoliczności natury przedmiotowej i podmiotowej. Wprawdzie oskarżona swoim zachowaniem naruszyła dobro prawne podlegające ochronie w postaci ładu budowlanego, bezpieczeństwa ludzi i mienia, jak i nie opuściła budynku mieszkalnego mimo, że grozi zawaleniem, jednakże nie sposób nie zauważyć, że oskarżona znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej i nie było ją stać na wyremontowanie budynku mieszkalnego. Również podeszły wiek oraz zły stan zdrowia uniemożliwił jej zajęcie się sprawami związanymi z pracami remontowymi. Uwzględniając powyższe Sąd uznał, że wina i stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżoną nie jest znaczny.

Mając na uwadze powyższe oraz dotychczasową niekaralność oskarżonej, jak i nienaganny tryb życia M. C. (1) Sąd uznał, że istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania karnego oskarżona będzie przestrzegała porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Wobec powyższego Sąd **warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonej M. C. (1) na okres próby roku**, czyniąc to na podstawie art. 66 §1 i §2 k.k. i art. 67 § 1 k.k.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu Sąd orzekł w oparciu o §14 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348).

Natomiast orzeczenie o kosztach procesu Sąd wydał w oparciu o art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych. Zwalniając oskarżoną z obowiązku zapłaty kosztów procesu Sąd uwzględnił trudną sytuację majątkową oskarżonej, która jest osobą schorowaną, w podeszłym wieku i utrzymuje się z niewysokiej emerytury.